

Keynes για το χρήμα (επιτόκιο) και νομισματική πολιτική (και τιμές και μισθούς)

Ποσοτική Θεωρία Χρήματος: $Mv=PY$

1. Εξίσωση Συναλλαγών: Ο Mill, 1848, (classical) τη διατύπωσε με λέξεις και ο Fisher, 1911, (neoclassical) την διατύπωσε με μαθηματική φόρμουλα ως νόμο.
2. Παράλληλα ο Wicksell (neoclassical) την ερμήνευε διαφορετικά και συνέβαλλε στην εξίσωση συναλλαγών (με την ίδια formula, αλλά) της σχολής του Cambridge: Marshall, Pigou (neoclassicals) + Keynes (separation from neoclassicals), την οποία ασπάστηκε και το Austrian school of economic thought (neoclassical).

Keynes: Ζήτηση χρήματος (από τους εργάτες και από τους αυτοαπασχολούμενους) για παρακράτηση

1. Για συναλλακτικούς σκοπούς: $M^d(Y) = \frac{P}{v}Y = kPY, k = 1/v$
2. Για κερδοσκοπικούς σκοπούς: $M^d(i) = \frac{a}{i}, a > 0$

Boom: $i \rightarrow \infty \Rightarrow M^d(i) \rightarrow 0$

Bust: $i \rightarrow 0 \Rightarrow M^d(i) \rightarrow \infty$ (παγίδα ρευστότητας)

Πρακτικά:

0 = πολύ μικρή, μη υπολογίσιμη ποσότητα, ∞ = πολύ μεγάλη, υπολογίσιμη ποσότητα

3. Για προφυλακτικούς σκοπούς: $M^d(boom, bust) = \{0,1\}$

Τελικά:

$$M^d(Y, i_{boom, bust}) = \frac{P}{v}Y, \text{ boom}$$

$$M^d(Y, i_{boom, bust}) = \frac{P}{v}Y + \frac{a}{i} + 1, \text{ bust}$$

Preference for Liquidity \Rightarrow Liquidity Function: $M^d(Y, i_{boom, bust}) = (\rightarrow)M^s$

Δηλαδή η προσφερόμενη ποσότητα του χρήματος καθορίζεται παθητικά-ενδογενώς από (και εξισώνεται με την) ζητούμενη ποσότητα του χρήματος, η οποία έχει προσδιοριστεί επίσης ενδογενώς από τον ενδογενή προσδιορισμό του εισοδήματος και του επιτοκίου, με τη βοήθεια εξωγενών παραμέτρων και πολιτικών. Έτσι καθορίζονται τα money balances (balanced or equalized demanded and supplied quantities of money) σε μία οικονομία.

Συμπέρασμα:

Η νομισματική πολιτική ως εξωγενής (αυθαίρετος ή αυτόνομος) χειρισμός της ποσότητας του χρήματος από το κράτος (την ΚΤ) είναι αναποτελεσματική, δεν μπορεί να επηρεάσει το πραγματικό εισόδημα/προϊόν $Y > 0$. Μία τέτοια αυθαίρετη ή αυτόνομη αύξηση της ποσότητας του χρήματος, που δεν βασίζεται στην (ή που δεν κατευθύνεται από την) υπάρχουσα ζήτηση χρήματος απλώς θα μεταφερθεί ισόποσα σε μία αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών $P > 0$ (neutrality of money). Μπορούμε να το συμπεράνουμε αυτό από την εξίσωση συναλλαγών, με σταθερό $v > 0$ και σταθερό ή κολλημένο $Y > 0$ (εισόδημα ή προϊόν ισορροπίας που έχει επέλθει, και από το οποίο δεν μπορεί να αποκλίνει η οικονομία μόνη της, παρά μόνο με τη χρήση μη-λανθάνουσας οικονομικής πολιτικής, που δεν έχει αντίκτυπο στις τιμές). Οι τιμές (το P) στην οικονομία είναι θεσμικά-αποτελεσματικά καθορισμένοι παράμετροι. Δεν μεταβάλλονται ενδογενώς, είναι κολλώδεις, αλλά δεν πρέπει να μεταβάλλονται και εξωγενώς με άστοχες πολιτικές. Οι μισθοί στην οικονομία είναι δεν είναι φυσιολογικά-αποτελεσματικά καθορισμένοι παράμετροι. Μεταβάλλονται ενδογενώς μόνο προς τα πάνω, αλλά δεν πρέπει να μεταβάλλονται και εξωγενώς (προς τα πάνω ή κάτω, με άστοχες πολιτικές).

Αντίθετα, η νομισματική πολιτική ως εξωγενής (αυθαίρετος ή αυτόνομος) χειρισμός και έλεγχος του επιτοκίου είναι αποτελεσματική. Μιλώντας με μαθηματικούς όρους, όταν το επιτόκιο ανεβαίνει πολύ σε περιόδους οικονομικής ανόδου (έτσι ώστε η ζήτηση χρήματος για προφύλαξη και κερδοσκοπία μηδενίζονται) το συγκρατούμε σε μία τιμή $i < \infty$. Όταν το επιτόκιο πέφτει πολύ σε περιόδους οικονομικής καθόδου (έτσι ώστε η ζήτηση χρήματος για προφύλαξη και κερδοσκοπία έχουν μία αυστηρά θετική τιμή), το συγκρατούμε σε μία τιμή $i > 0$.

Τελικά ο Keynes βλέπει το χρήμα και ως ένα ουδέτερο συναλλακτικό μέσο όπως το βλέπουν και οι κλασικοί (αλλά όχι μόνο ως τέτοιο). Συμφωνεί με τους κλασικούς (και με τους περισσότερους πλέον νέο-κλασικούς) στην αναποτελεσματικότητα της νομισματικής στο να χειρίζεται την προσφερόμενη ποσότητα του χρήματος ως μέσο νομισματικής πολιτικής (τουλάχιστον βραχυχρόνια). Αλλά και στο ότι το χρήμα δεν είναι μέσο αποθήκευσης-συσσώρευσης πλούτου, δεν συμπεριφέρεται δηλαδή ως ένα illiquid asset, δεν έχει δική του ξεχωριστή αγορά (και άρα δική του εσωτερική αγοραία τιμή, π.χ. επιτόκιο, και αξία). Έχει (αλλά όχι μόνο) ανταλλακτική αξία στις άλλες αγορές πόρων (προϊόντων-εκροών, αγαθών ή υπηρεσιών, και συντελεστών παραγωγής-εισορών) της οικονομίας. Μετρά και μετατρέπει (χωρίς απλώς να κάνει αυτό και μόνο) σε ένα κοινό standard την αξία όλων των πόρων (εμπορευμάτων) της οικονομίας και διευκολύνει έτσι τις συγκρίσεις και τις διατάξεις, και τις συναλλαγές τους (το εμπόριο).

Είναι ο πρώτος που μοντελοποιεί το χρήμα με ακρίβεια, σε αντίθεση με τους κλασικούς (και τους περισσότερους πλέον νέο-κλασικούς) κατά τους οποίους δεν χρειάζεται καν να το εμφανίζουμε στα υποδείγματα εφόσον το P παίζει ήδη τον ρόλο του numeraire (= κοινός παρονομαστής, κοινός παράγοντας, μονάδα μέτρησης, γενικό ισοδύναμο), αφού χρησιμοποιείται ως απο-πληθωριστής και ως μέσο σχετικοποίησης και πραγματικοποίησης των τιμών ή/και των αξιών, των απόλυτων ή/και των ονοματικών-

νομισματικών μεγεθών. Στον κόσμο του Keynes οι 2 κλασικές διχοτομήσεις δεν έχουν αναλυτική σημασία (αφού το P είναι σταθερό).

Σε αντίθεση επίσης με τους κλασικούς, ο Keynes βλέπει την εξωγενή (από το κράτος) προσφορά-έκδοση του χρήματος να προκύπτει-προσδιορίζεται ενδογενώς, και μάλιστα να κατευθύνεται παθητικά από την ενδογενή ζήτηση χρήματος. Οι κλασικοί, επηρεασμένοι από τη λογική του Say, λένε ότι το χρήμα εκδίδεται-προσφέρεται εξωγενώς από το κράτος, και μετά (για μία δεδομένη και υπάρχουσα πάντα ποσότητα χρήματος) προσαρμόζονται αναλόγως και προκύπτουν οι συναλλαγές: παραγωγή-προσφορά και επακόλουθη ζήτηση. Δηλαδή, η διάθεση του χρήματος καθορίζει και την ισόποση χρήση του, και άρα πάντα επέρχεται ισορροπία μεταξύ προσφερόμενων και ζητούμενων ποσοτήτων του χρήματος. Επίσης, σε αντίθεση με τους (νεο)κλασικούς, ο Keynes δεν υποστηρίζει την μη-μοντελοποίηση του χρήματος. Το χρήμα δεν είναι ένα απλό πέπλο που καλύπτει τις συναλλαγές (transactional veil) αλλά αντιστοιχίζεται επακριβώς η ζήτησή του με τη ζήτηση για κατανάλωση, και δεν είναι κακή πρακτική να βασίζουμε τις αποφάσεις των οικονομικών μονάδων στο (νομισματικό) χρήμα, αφού οι οικονομικοί παράγοντες δεν πάσχουν από money-monetary illusion, ώστε τελικά δεν προκύπτει η έννοια και η ανάγκη ύπαρξης (και διαχωρισμού) του πραγματικού χρήματος, ως μία πραγματική ποσότητα, όπως για κάθε άλλο αγαθό.